

Cyfeirio Harvard: Yr Hanfodion.

Alison Evans

Academic Liaison Librarian

www.uwtsd.ac.uk/library

@UWTSDlib

library@uwtsd.ac.uk

Pam cyfeirio?

- **Awduron** – i gydnabod eu gwaith, i gynyddu eu henw da academiaidd ac o bosibl ennill cyllid ar gyfer ymchwil pellach yn y maes pwnc.
- **Cymuned academiaidd** - safoni cyfeirnod, gan ei gwneud hi'n haws dod o hyd i adnoddau a chynnal adolygiad gan gymheiriaid. Cyfeirnod cywir yw sail ymchwil dibynadwy.
- Chi – i ymgorffori syniadau, damcaniaethau neu ymchwil rhywun arall yn gywir yn eich hun. Mae gwaith yn gwella eich dealltwriaeth eich hun. Gwahaniaethu eich gwaith eich hun oddi wrth eu gwaith.
 - i alluogi'ch darllenwyr i ddod o hyd i'r ffynonellau rydych chi wedi'u defnyddio.
 - i ddangos ehangder yr ymchwil a wnaed ac ychwanegu hygyrdd academiaidd i ddadleuon trwy ddarparu'r dystiolaeth y tu ôl iddynt. Gall hyn arwain i farc gwell ac osgoi llên-ladrad damweiniol.

Beth yw Llên-ladrad a sut allwn ni ei osgoi?

Llên-ladrad yw cyflwyno gwaith neu syniadau rhywun arall fel eich un chi eich hun.

- Gall fod yn fwriadol neu'n ddamweiniol. Mae'n anfwriadol yn bennaf – trefniadaeth wael, rheoli amser gwael, methiant i ddeall arfer academaidd neu arweiniad disgwylidig.
- Os oes amheuaeth, rhwch gyfeiriadau cywir. Gall hyn gynnwys cyfeiriadau at eich gwaith eich hun, os caiff ei gyflwyno ar gyfer aseiniad.

Pryd mae angen i chi gyfeirio?

Bob tro rydych chi'n defnyddio gwaith neu syniadau rhywun arall yn eich gwaith eich hun. Nid oes unrhyw eithriadau. Mae hyn yn cynnwys

Dyfyniadau.

Aralleirio a chrynhoi.

Ysgrifennu myfyriol.

Lluniau.

Cyfeiriwch at y fersiwn o'r ffynhonnell wybodaeth rydych chi wedi'i defnyddio.

Gellir rhannu cyfeiriadau Harvard yn 2 ran.

(Yn y testun) Dyfyniad: manylion byr o adnodd a ddefnyddir yn eich gwaith.

Wedi'i gynllunio i nodi pryd rydych chi'n defnyddio gwaith person arall.

Yn cyfeirio at y cyfeiriad llawn ar ddiwedd y gwaith. Wedi'i leoli o fewn testun aseiniad.

Cyfeirnod: manylion llawn dyfyniad yn y testun.

Wedi'i gynllunio i alluogi darllenwyr i ddod o hyd i'r adnodd a ddefnyddir.

Yn gyffredinol, llunir cyfeiriadau fel rhestr yn nhrefn yr wyddor (yn ôl cyfenw/teulu awdur neu yn ôl teitl).

Wedi'i leoli ar ddiwedd y gwaith, yn y **Rhestr Gyfeirnodau**.

Sut mae'n edrych?

Dyfyniadau
yn y
testun.

Students, as Northedge (1990) summarises, have to read a lot of often complex material, interpret it and present this in their work to demonstrate understanding of their topic. It is imperative that students are fully engaged in the reading process as not understanding "how to read, what to read and how to make sense of your reading can be a major worry and barrier" especially for new students (Blaxter, Hughes and Tight, 2006, p.99). According to Bell (2005, p.61) the majority of reading should begin early on in the research process, adding that effective organisational skills will help ensure that reading does not overwhelm students. It is important then that students are able to identify and select relevant information, in order to have a clear understanding of the issues to be discussed (Cottrell, 2008; Bell, 2005; Denscombe, 1998).

Bell, J. (2005) *Doing your research project: a guide for first time researchers in education, health and social science*. Berkshire: Open University Press.

Blaxter, L., Hughes, C., Tight, M. (2006) *How to research*. 3rd edn. Berkshire: Open University Press.

Cottrell, S. (2008) *The study skills handbook*. 3rd edn. Basingstoke Palgrave Macmillan.

Denscombe, M. (1998) *The good research guide for small-scale social research projects*. Buckingham: Open University Press.

Northedge, A. (1990) *The good study guide*. Milton Keynes: The Open University

Cyfeiriadau
yn y rhestr
gyfeirnodau.

University of South Wales Libraries and Student Development and Study Skills Service (2019) *The University of South Wales Guide to Harvard referencing*. Available at <https://library.southwales.ac.uk/collections-subject-guides/referencing/> (Accessed: 22 September 2022).

1. Dyfyniad.

- Defnyddir i roi gwybod i'ch darllenydd pan fyddwch wedi defnyddio syniadau, damcaniaethau, geiriau neu ddata rhywun arall.
- Yn caniatáu i chi gydnabod a thrafod eu gwaith yn eich testun, trwy ddyfynnu, aralleirio, neu grynhoi.
- Ffurfio rhan o'ch cyfrif geiriau ac felly mae'n fyr.

Mae'n cynnwys y wybodaeth ganlynol:

Cyfenw / cyfenw awdur - bob amser.

Blwyddyn cyhoeddi - bob amser.

Rhifau tudalennau / stamp amser— os oes angen. Bob amser ar gyfer dyfyniadau uniongyrchol.

Dyfyniad cromfach

Mae prif ofalwyr yn chwarae rhan hanfodol yn natblygiad lles emosiynol a seicolegol plentyn (**O'Byrne, 2025, t. 36**).

- Awdur a theitl wedi'i amgáu mewn cromfachau (cromfachau).
- Mae'r ffocws ar y syniad, yn hytrach na phwy a ysgrifennodd.
- Hawdd ei integreiddio i'ch ysgrifennu a'i syntheseiddio o sawl ffynhonnell, e.e.

Mae meddwl beirniadol yn hanfodol ar gyfer gwerthuso adnoddau academaidd (**Smith, 2020; Thomas, 2022; Williams, 2023**).

Dyfyniad naratif

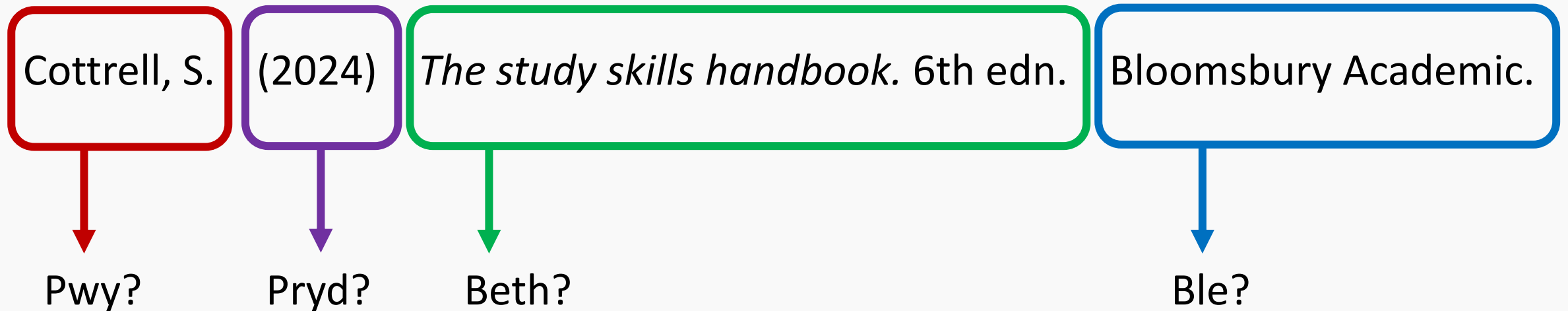
Dadleuodd **Roberts (2022)** fod perygl pan fo sylw newyddion yn anghytbwys ar gam.

- Mae cyfenw'r awdur yn dod yn rhan o'ch naratif neu'ch testun; dim ond y flwyddyn sydd wedi'i hamgáu mewn cromfachau.
- Mae'r ffocws ar farn neu farn yr awdur.
- Anodd syntheseiddio barn a ffynonellau lluosog. Gall gorddefnyddio amharu ar lif eich ysgrifennu.

2. Cyfeirnod.

Fformat yn ôl y math o ffynhonnell a ddyfynnir – **er enghraifft, llyfr.**

Bob amser yn cynnwys y 4 elfen uchod yn yr un drefn.

Cyfeiriadau ar-lein.

Gan fod llawer o ysgolheictod bellach ar-lein, bydd llawer o gyfeiriadau yn gorffen naill ai gyda DOI neu URL.

- **Dynodwr Gwrthrych Digidol (DOI).** Cyswllt unigryw, uniongyrchol â ffynonellau digidol unigol, e.e. e-lyfrau, erthyglau cyfnodolion ac ati. Fel arfer i'w gael ar y cofnod manwl neu dudalen gyntaf adnodd. Mae'n barhaol ac ni fydd yn newid, felly nid oes angen dyddiad derbyn. Peidiwch â chynnwys atalnod llawn ar ddiwedd y cyfeirnod.

Van Dis, E.A.M. *et al.* (2023) 'ChatGPT: five priorities for research', *Nature* 614(7947), pp. 224-226.

Available at: <https://doi.org/10.1111/bjso.12867>

- A **Uniform Resource Locator (URL):** yn nodi lleoliad gwybodaeth ar y rhyngwrdd. Fe'i gelwir yn aml fel y "cyfeiriad gwe", a geir ym mar cyfeiriad eich porwr. Os nad oes DOI, defnyddiwch yr URL. Gan y gall yr URL newid, dylid ei ddilyn gan y dyddiad y gwnaethoch gyrchu'r adnodd.

Stewart, G. (2023) *On the institutional work of widening participation practice*. PhD thesis. University of Oxford. Available at: <https://ora.ox.ac.uk/objects/uuid.22be9c12-1d1f-4e3d-87d9-bab-084b2ad6e> (Accessed: 19 May 2025).

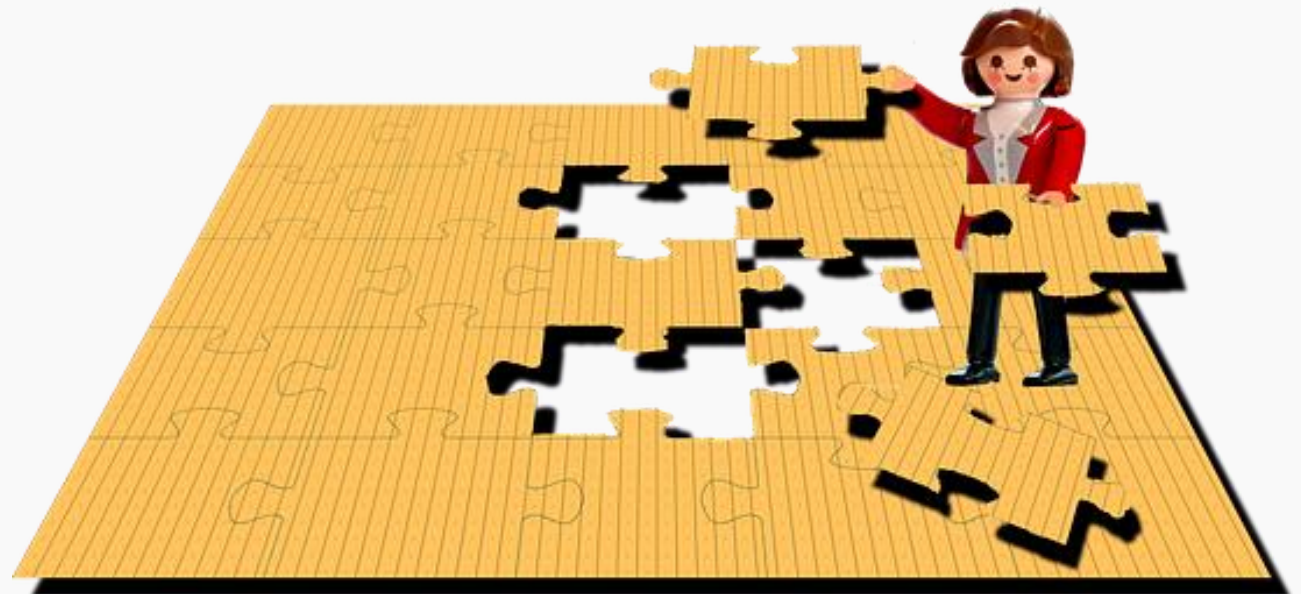

Wrth greu cyfeirnod ...

Dewch o hyd i enghraifft gywir sy'n cyd-fynd â'ch ffynhonnell a dilynwch y fformat.

Os na allwch ddod o hyd i enghraifft briodol, gallwch adeiladu dyfyniad a chyfeirnod ar gyfer unrhyw fath o waith trwy roi'r gwahanol rannau ac elfennau a ddefnyddir yn Harvard at ei gilydd.

- Byddwch yn gyson.
- Gwylwch y manylion - Mae priflythrennau, 'atalnodi' a *theip* yn bwysig.

Ble i ddod o hyd i'r wybodaeth sydd ei hangen arnoch

Llyfrau wedi eu argraffu.

Tudalen deitl.

Cefn y dudalen deitl (verso).

**Erthyglau cyfnodolion
printiedig.**

Dechrau'r erthygl.

Tabl cynnwys.

**Erthyglau cyfnodolion
electronig.**

Brig y dudalen gyntaf (cyn
neu ar ôl teitl yr erthygl).

Tudalennau gwe.

Brig / gwaelod y dudalen gyntaf.
Logos.

URL = bar cyfeiriad ar frig y sgrin.

Cyfeirio Harvard: Ilyfrau

Argraffiad / print ac electronig

Burke, T. (ed.) (2024) *Education in deprived city areas, 1890-1939*. 2nd rev. edn. Croom Hall.

Electronig yn unig

Thrupp, M. *et al.* (2023) *Finland's famous education system: unvarnished insights into Finnish schooling*. Available at: <https://research-ebSCO-com.ezproxy.uwtsd.ac.uk/c/onvpsy/search/details/662nmxfz?db=e001mww> (Accessed: 5 June 2024).

Llyfrau cyfeirio Harvard: beth sydd o'i le?

Phillips W.J. (editor) (2024) The early educators of Wales. 1st edn.
Education press.

5 errors.

Phillips W.J. (**editor**) (2024) The early educators of Wales. 1st edn.
Education **p**ress.

Phillips, W.J. (ed.) (2024) *The early educators of Wales*. Education Press.

Harvard referencing: erthyglau cyfnodolion.

Argraffiad / print ac electronig

Priddy, S. *et al.* (2024) 'A grounded theory of cognitive analytic reflective practice groups', *Psychology and Psychotherapy*, 98(1), pp. 40-57.

Electronig yn unig

Trimasse, N. (2025) 'The use of reflective reports in higher education', *Reflective Practice: International and Multidisciplinary Perspectives*, 36(1), pp. 154-171. Available at: <https://doi-org.ezproxy.uwtsd.ac.uk/10.1080/14623943.2024.2424520>

Harvard cyfeirio at erthyglau cyfnodolion: beth sydd o'i le?

Bark, G and Evans, P.T. (2023) "Reflective practice for today's teachers: a guide", *Journal of Teaching*, 12(3), p. 41-56. Education Press. Available at: <https://doi:10.1052/36986521582>

5 errors

Bark, **G** and Evans, P.T. (2023) "**Reflective practice for today's teachers: a guide**", ***Journal of Teaching***, 12(3), **p.** 41-56. **Education Press**. Available at: <https://doi:10.1052/36986521582>

Bark, G. and Evans, P.T. (2023) 'Reflective practice for today's teachers: a guide', *Journal of Teaching*, 12(3), pp. 41-56. Available at: <https://doi:10.1052/36986521582>

Cyfeirio Harvard: rhyngrwyd a gwefannau

Mae'r **rhyngrwyd** yn cynnal ystod eang o ddeunyddiau – e.e. e-lyfrau, erthyglau cyfnodolion, erthyglau, safleoedd personol a sefydliadol, cyhoeddiadau'r llywodraeth, data, delweddau. Gofynnwch i chi'ch hun, pa fath o waith yw hwn? a chyfeirio yn unol â hynny.

Tudalen we gydag awdur sefydliadol

American Psychological Association (2024) *Misinformation and disinformation*. Available at: <https://www.apa.org/topics/journalism-facts/misinformation-disinformation> (Accessed: 10 June 2025).

Os nad oes awdur neu deitl, gallwch ddefnyddio'r URL a'r dyddiad derbyn ... efallai yr hoffech hefyd gwestiynu a yw'n addas i'w gynnwys mewn aseiniad academaidd.

Harvard cyfeirio tudalennau gwe: beth sydd o'i le?

Holly, G.H. (2025). *Can dogs help to reduce stress?* Retrieved from: www.bbc.com/bitesize/articles/z3bqfcw Accessed: 30th January 2021.

5 errors

Holly, G.H. (2025). *Can dogs help to reduce stress?* Retrieved from: www.bbc.com/bitesize/articles/z3bqfcw Accessed: 30th January 2021.

Holly, G.H. (2025) *Can dogs help to reduce stress?* Available at: <https://www.bbc.com/bitesize/articles/z3bqfcw> (Accessed: 30 January 2021).

Cyfeirio at Harvard: pennod o fewn llyfr wedi'i olygu.

Dyfyniad: cynnwys awdur(on) y bennod rydych chi wedi'i darllen yn unig.

“Effective leadership is crucial to a modern, functioning society” (Murphy, 2024, p. 16) ...

Cyfeirnod: cynnwys awdur(au) neu olygydd(ion) y bennod a'r llyfr y mae'n ymddangos ynddo. Nodwch eiriad a fformatio.

Murphy, P. (2024) ‘Leadership: towards a new evidence-based, ethical professionalism?’ in P. Patel, M. Smith and M. Falconi (eds) *Leadership today*. Red Hen Books, pp. 3-22.

Cyfeirio at Harvard: dyfyniad eilaidd.

Pan fyddwch yn dymuno cyfeirio at ffynhonnell a grybwyllir yn y gwaith rydych chi'n ei ddarllen. Os yn bosibl, darllenwch y ffynhonnell wreiddiol neu gynradd, gan ei fod yn lleihau'r siawns o gamddehongli. Os nad yw'n bosibl:

Dyfyniad: Dylid cynnwys ffynonellau cynradd ac eilaidd yn eich dyfyniad. Geiriad nod.

Barnett (2021, quoted in Phillips, 2024, p. 17) describes “the importance of meeting special needs in the early years” ...

Barnett (2021, cited in Phillips, 2024, p. 17) argues that understanding special needs in the early years is vital ...

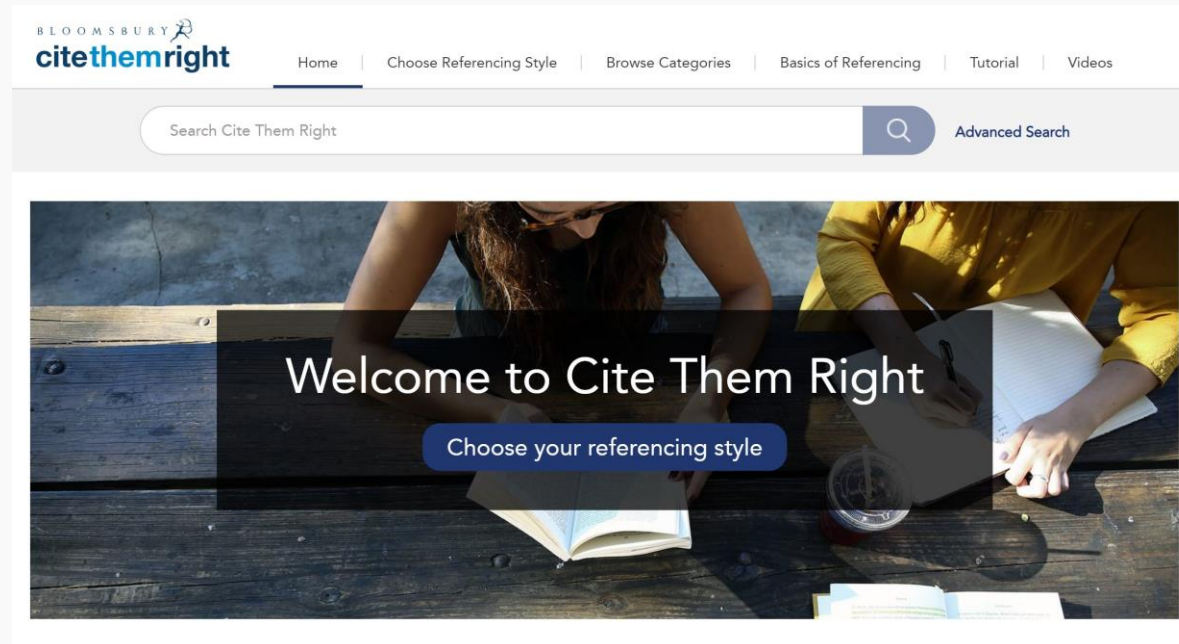
Cyfeirnod: cynnwys dim ond yr hyn rydych chi wedi'i ddarllen yn eich rhestr gyfeirnodau, h.y. y ffynhonnell eilaidd, yn yr achos hwn Phillips.

Phillips, A.W. (2024) *Learning in the early years*. Blue Dog Books.

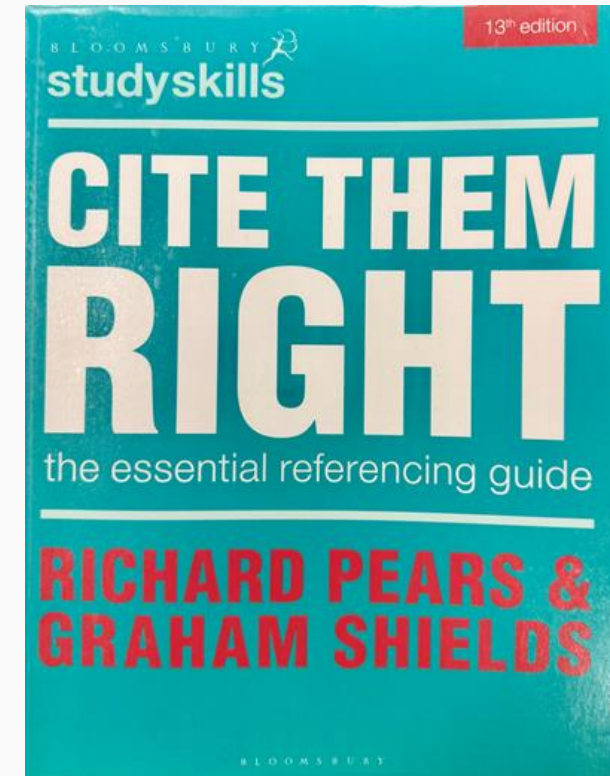
Cadwch ar ben cyfeirio Harvard...

Llyfrgell ac Adnoddau Dysgu (LLR)

Choose Harvard style.

[Cite them Right database](#)

13th edition (2025).

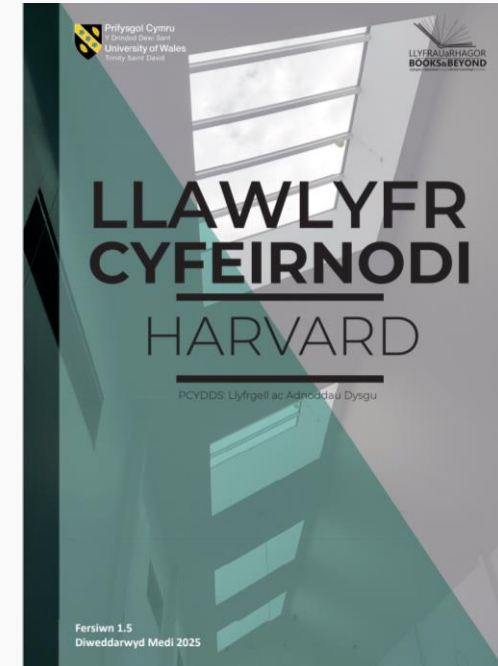
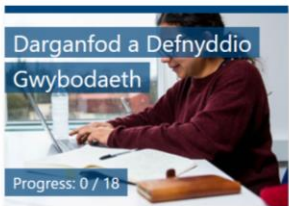
[Cite them Right](#) print book.

Sgiliau Academaidd a Gwybodaeth - Gwasanaethau Digidol | Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant– Cymorth a chefnogaeth ar-lein

Lluniwyd ein rhaglen Sgiliau i greu cyfleoedd i fyfyrwyr ddatblygu eu sgiliau academaidd a gwybodaeth trosglwyddadwy, gan hyrwyddo eu llwyddiant academaidd a'u cyflogadwyedd. Mae'r cwricwlwm yn cwmpasu ystod eang o bynciau – o newyddion ffug i reoli eich presenoldeb ar-lein.

Mae ein tîm o Lyfrgellwyr Cyswllt Academaidd wedi datblygu cyfres o Unedau arlein i helpu chi ddatblygu'r sgiliau yma unrhywbryd, unrhywle. Cliciwch isod i ddechrau:

Overall progress % 0

Version 1.5 (2025).

https://digitalservices.uwtsd.ac.uk/wp-content/uploads/2025/09/Harvard-cy_v.1.5-V1.pdf

Offer rheolydd dyfyniadau

[RefWorks](#) yn cael ei gefnogi gan y Drindod Dewi Sant.

- Mewnforio cyfeiriadau.
- Rheoli, storio a rhannu cyfeiriadau.
- Mewnosod cyfeiriadau mewn aseiniadau.
- Creu llyfryddiaethau.

Offer dyfynnu eraill ar gael. Nid oes yr un ohonynt

100% cywir. Dewis personol. [MyBib](#).
[ZoteroBib](#). [Mendeley](#).

Using RefWorks

Awgrymiadau i wella eich cyfeiriadau

Pan gaiff ei ddefnyddio'n iawn, mae cyfeiriadau yn cryfhau ac yn gwella eich gwaith.

- Deall y pethau sylfaenol cyn i chi ddechrau.
- Cadwch gofnod o'r holl ffynonellau wrth i chi eu defnyddio.
- Byddwch yn gyson yn y cofnodion rydych chi'n eu cadw ac yn y ffordd rydych chi'n cyfeirio.
- Gwiriwch eich geirdaon cyn cyflwyno'ch aseiniad.

Gofynnwch am help os oes ei angen arnoch – gall eich llyfrgellydd, tiwtor cwrs neu wasanaethau myfyrwyr gynghori.

Dy dro di...

Cite Them Right The Essential Referencing Guide 13th edition

Richard Pears & Graham Shields

BLOOMSBURY ACADEMIC
LONDON • NEW YORK • OXFORD • NEW DELHI • SYDNEY

BLOOMSBURY ACADEMIC

Bloomsbury Publishing Plc, 50 Bedford Square, London, WC1B 3DP, UK
Bloomsbury Publishing Inc, 1385 Broadway, New York, NY 10018, USA
Bloomsbury Publishing Ireland, 29 Earlsfort Terrace, Dublin 2, D02 AY28, Ireland

BLOOMSBURY, BLOOMSBURY ACADEMIC and the Diana logo are
trademarks of Bloomsbury Publishing Plc

First published in Great Britain 2004
This edition published 2025

Copyright © Richard Pears and Graham Shields, 2025

Pears, R. and Shields, G.

(2025)

Cite them right: the essential referencing guide. 13th edn.

Bloomsbury Academic.

Pears, R. and Shields, G. (2025) *Cite them right: the essential referencing guide.* 13th edn. Bloomsbury Academic.

Dy dro di...

The screenshot shows the Taylor & Francis Online interface. At the top, there's a navigation bar with 'Browse', 'Search', and 'Publish' options. The article title 'Reimagining reflective practice and reflective practice environments in a post pandemic world: A discussion paper' is prominently displayed. Below the title, the author's name 'Ann Donohoe' is listed. The article is from the journal 'Reflective Practice', Volume 24, Issue 4, 2023. The page includes a 'Full Article' button and a 'View PDF' button. The article has 1,338 views and 1 CrossRef citation to date.

Donohoe, A.

(2023)

‘Reimagining reflective practice and reflective practice environments in a post pandemic world: a discussion paper’, *Reflective Practice: International and Multidisciplinary Perspectives*, 24(4), pp. 509-523.

Donohoe, A. (2023) ‘Reimagining reflective practice and reflective practice environments in a post pandemic world: a discussion paper’, *Reflective Practice: International and Multidisciplinary Perspectives*, 24(4), pp. 509-523. Available at: <https://doi-org.ezproxy.uwtsd.ac.uk/10.1080/14623943.2023.2210074>

Available at: <https://doi-org.ezproxy.uwtsd.ac.uk/10.1080/14623943.2023.2210074>

Mae cymorth bob amser ar gael.

Ar gyfer cyfeirnod 1-2-1 neu gymorth pwnc:

Alison Evans: Llyfrgellydd Cyswllt Academaidd:

- alison.evans@uwtsd.ac.uk
- infoskills@uwtsd.ac.uk

Am gymorth a chefnogaeth gyda chyfeirnod:

- [Sgiliau Academaidd a Gwybodaeth - Gwasanaethau Digidol | Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant](#)
- **Cite them Right** [online database](#) and [print book](#)
- [Llawlyfrau Cyfeirnod - Gwasanaethau Digidol | Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant](#)

Myfyrwyr:
Byddem yn hapus pe
baech chi'n dweud
wrthym sut wnaethom
ni...

